

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

קובץ שלשלת
האור

שער עשרים
ושבע

היכל
ששי

מאמר ויהיו חיי שרה – תרמ"ב

מאת

כ"ק אדמו"ר

אור עולם נזר ישראל ותפארתו כקש"ת

מוהר"ר שמואל

זצוקלה"ה נבג"ם זי"ע מליובאוויטש

הנחת בנו

כ"ק אדמו"ר

אור עולם נזר ישראל ותפארתו כקש"ת

מוהר"ר שלום דובער

זצוקלה"ה נבג"ם זי"ע מליובאוויטש

יוצא לאור בפעם הראשונה מכתי"ק

על ידי מערכת

„אוצר החסידים”

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וחמש לבריאה

שנת השבעים וחמש לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

יחי אדונינו מורינו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

ב"ה.

פתח דבר

לקראת כ"ף מרחשון הבעל"ט, יום הולדת כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע –
הננו מוציאים לאור – בפעם הראשונה – הנחת כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע
בגוכתי"ק למאמר ד"ה „ויהיו חיי שרה” תרמ"ב.
לתועלת הלומדים והמעיינים, המאמר חולק לקטעים וניתוספו הערות ומראי
מקומות בשולי הגליון.

* * *

הקונטרס נערך ע"י הת' דוד ב"ר אברהם.

יחי אדונינו מורינו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

מערכת „אוצר החסידים”

ימות המשיח,
כ' מ"ח ה'תשפ"ה,
ברוקלין, נ.י.

MAAMAR

VAY'HIYU CHAYEI SARAH – 5642

Published and Copyrighted by

“KEHOT” PUBLICATION SOCIETY

770 Eastern Parkway, Brooklyn, N.Y. 11213

Tel. (646) 770-3589 • kehotp@gmail.com

Printed in U.S.A.

5785 • 2024

ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים ואח"כ א' שני חיי שרה ולכאז' והלא התחיל בזה וזהו הסיפור בכאן ומה חזר עוד הפעם שני כו'. ובוהר³ מקדים לפסוק זה מ"ש⁴ ויתרון ארץ בכל היא מלך לשדה נעבד ומסיים בפסוק זה וצ"ל מה שייך פסוק ויתרון ארץ כו' לשני חיי שרה.

והענין דהנה ארץ הוא בחי' אחרונה דהד' יסודות ארמ"ע⁵ עפר הוא בחי' אחרונה והם נגד ד' אותיות ש' הוי"ו ה"ה בחי' ה' אחרונה והוא בחי' מל"י מ"ש⁶ מלכותך מל' כל עולמים נק' בשם ארץ⁷ דהנה בחי' מל' נק' דיבור¹⁰ כמו שהנהגה הוא בדיבור כמ"ש¹¹ דבר מלך שלטון הגילויים ג"כ הוי"ו דבר ה'י¹² בנבואה. והנה ענין הדיבור הוא רק לזולתו של עצמו א"צ את הדיבור כ"א לגלות לזולתו וכח הדיבור חלוק משארי כחות אפי' מכת המח' שהוא ג"כ גילוי אך הוא

תש"ח ע' 204 הע' ו. וראה סה"מ תרכ"ט ע' קעט. וש"נ. אג"ק כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח חי"ט ע' רלט ואילך.

(6) ראה ע"ח שער דרושי אבי"ע (שמ"ב) רפ"א. ל"ת להאריז"ל בראשית ג, כג. שע"ק למהרח"ו ח"ג ש"א. מא"א אות ד סכ"ד (מערכת ד' יסודות). לקו"ת במדבר ה, ריש ע"ב. שלח מ, ב.

(7) ראה זח"ג (רע"מ) יז, א. תקו"ז בהקדמה (ו, ב). פרדס שער שם בן ד' אותיות (שי"ט) פ"ג. ע"ח שער סדר אצילות למהרח"ו (ש"ג) פ"א. שער דרושי אבי"ע (שמ"ב) פ"א-ב. שע"ק שם. אגה"ת פ"ד (צד, ב).

(8) תהלים קמה, יג.
(9) ראה זח"א לא, ב (תוספתא). פרדס שעה"כ (שכ"ג) פ"א (מערכת ארץ). מא"א אות א' סכ"ו. לקו"ת במדבר ה, ב. ועוד.

(10) ראה זח"א פו, ב ובאזה"ח ומק"מ שם. פרדס שעה"כ (שכ"ג) פ"א (מערכת אמירה). פ"ד (מערכת דבור). ע"ח שער מוחין דצלם (שכ"ג) ספ"ה. מא"א אות ד ס"ג-ד (מערכת דבור). קהלת יעקב מערכת דבור. אגה"ת שם. ועוד.

(11) קהלת ה, ד.

(12) יחזקאל א, ג.

(1) הנחת כ"ק אדמו"ר מהורש"ב למאמר „ויהיו חיי שרה“ שנאמר בש"פ חיי שרה תרמ"ב. נמצא בספריית כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח בכת"ק 2956 מז, א ואילך.
המאמר דשנת תרמ"ב נמצא בספריית כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח בכת"י 2087 יז, א ואילך בכת"י מעתיק.

מאמר זה הוא מאמר ד"ה זה הנאמר בשנת תר"ל (סה"מ תר"ל ס"ע יט ואילך). ובהוספות ושינויים בסה"מ פר"ת ס"ע קמ ואילך.
לכללות המאמר ראה ביאורה"ז לאדהאמ"צ ח"ש (בהוספות) קכט, ג ואילך. סה"מ עת"ר ע' ריח. ע' רכב ואילך. ד"ה ויהיו חיי שרה תש"ל (סה"מ מלוקט ח"ו ע' יג ואילך). ד"ה לא היו יו"ט לישראל תשל"ה ס"ג (סה"מ מלוקט ח"ג ס"ע רמב) ואילך.

(2) ח"ש כג, א.

(3) זח"א קכב, א ואילך.

(4) קהלת ה, ח.

(5) = אש רוח מים עפר. „ע"ד ד' יסודות במדרש רבה במדבר פ"ד, יב. זח"ב כג, ב. רנד, ב. זח"ג רכ"ה א. זהר חדש בראשית, ספ"ה. ברמב"ם הל' יסודה"ת ספ"ג ורפ"ד. ועוד" – הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח בסה"מ

מגלה ההעלם לגבי עצמו (בפ"א¹³) מה שהדיבור מגלה לזולתו המח' מגלה לגבי עצמו) אבל לא לזולתו ואפי' כמה¹⁴ כל היום לא ידע הזולת מאומה והדיבור מגלה לזולתו והוא מפני שהדיבור נראה כמו שהוא נפרד דבאמת אינו נפרד אלא נראה כמו שהוא נפרד ולכן מגלה לזולתו, וכמו"כ יובן למע' כדי שיהי' התהוות העולמות נבראים נפרדים דאפי' ג"ע הוא ג"כ גבול מאחר שהוא השגה ויש גבול להשגתם ולא כ"א משיג בשוה וכלליות עולמות עליונים ה"ה מוגבלים דכמו מן הארץ לרקיע מהלך ת"ק שנה¹⁵ בין כל רקיע מהלך ת"ק שנה עובי כל רקיע מהלך ת"ק כמו"כ רגלי החיות כנגד כולם שוקי החיות כנגד כולם קרסולי החיות כנגד כולם, וכדי שיתהוו עולמות נבראים בע"ג הוא מבחי' דיבור והגם שאין לך דבר שחוץ ממנו¹⁶ ואינו שייך שהדיבור הוא נפרד ואינו שייך נבראים נפרדים אך דברה תורה כלשון בני"א¹⁷ לשכך את האזן¹⁸ (בפ"א¹³) כמו שדיבור האדם שנראה כמו שהוא נפרד כו' וכמו"כ שיתהוו עולמות ונבראים נפרדים בע"ג דמשם יפרד והיו לד' ראשים¹⁹ הם ד' מחנה שכינה²¹ מיכאל באהבה וגבריאל ביראה²² הוא ע"י בחי' דיבור) וכמ"ש²³ וברוח פיו כל צבאם (בפ"א¹³) וכדי שיתהוו עולמות בע"ג ג"כ מבחי' דיבור וכמ"ש בדבר כו' בראשית כו') בראשית ברא אלקי' ²⁴ בדבר ה' שמים נעשו²³ ויאמר אלקים²⁵ כו' בחי' אמירה ודיבור והוא בחי' ארץ מדרי' התחתונה.

ויתרון ארץ בכל דיתרון דבחי' ארץ זה הוא בכל דהנה כתי' ²⁶ (בפ"א¹³) כל הנק' בשמי' ²⁷ כו' בחי' יסוד כו') מכל מלמדי השכלתי דכל הי' מלמד של דוד²⁸ דדוד הי' מרכבה לבחי' מל' ²⁹ והמלמד שלו שלמדו כל הי' בחי' כל דכל הוא בחי'

(21) ראה זח"א כו, ב. אוה"ת בראשית (ג) תקלה, א. תקנד, ב ואילך. תקס, א ואילך. המשך תרס"ו ס"ע יא ואילך. ועוד.

(22) ראה לקו"ת צו יד, א. במדבר י, א ואילך. שלח מא, ד. ועוד. וראה גם שו"ע אדה"ז או"ח סק"כ ס"ב.

(23) תהלים לג, ו.

(24) בראשית א, א.

(25) שם, ג.

(26) תהלים קיט, צט.

(27) ישעי' מג, ז.

(28) ראה פע"ח שער חג הסוכות רפ"ב. אוה"ת בהעלותך (ב) ע' שפח. חקת (ג) ע' תתכא. תתל. סה"מ תרנ"ט ע' קלו. ועוד.

(29) ראה פרדס שעה"כ (שכ"ג), פ"ד (מערכת דוד). קהלת יעקב מערכת דוד. וראה הנסמן במאמרי אדהאמ"צ דברים ח"ג ע' תתקט.

(13) = בפעם א' אמר כ"ק אדמו"ר מהר"ש. וראה סה"ש תורת שלום ע' 189: סיפר שקודם שאמר כ"ק אדמו"ר מהר"ש את הדרוש הי' לומד עמהם קודם. . נאר בעת האמירה פלעגט בא אים צוקומען, ודרכי הי' לילך אצלו בכל מוצש"ק לשאול ממנו בהדרוש. . . און ביים טאטען איז געווען אז ער פלעגט ניט איבערעזאגען (בחזרה) מיט די אותיות ווי ער פלעגט זאגען. ע"ש.

(14) כ"ה בכתי"ק.

(15) ראה חגיגה יג, א.

(16) ראה תניא פכ"א (כו, ב). ובכ"מ.

(17) ראה ברכות לא, ב. ובכ"מ. וראה תו"ח וירא צח, ב.

(18) ראה מכילתא יתרו יט, טז. יח. תנחומא יתרו יג. ועוד.

(19) בראשית ב, י.

(20) ראה זח"ג קיח, ב.

יסוד³⁰ וכולל ההשפעה דנו"ן שע"ב³¹ וזהו כל ל' כולל כלליות שכולל הנש"ב³² וכ"ל מספר חמישים, דבינה הוא השגה והבנה והתבוננות איך דאני ה' לא שניתי³³ שלא יש שום שינוי בין קודם הבריאה לאחר הבריאה אתה הוא קודם שנבה"ע ואתה הוא לאחר שנבה"ע³⁴ דכלליות השתל' העולמות הוא רק הארה בעלמא (בפ"א¹³ והו"ע הלב מבין בינה ליבא³⁵) וכדי שההשגה כמו שהוא בבינה יהי' במדות זהו"ע השערי' כמו שהשער משמש כניסה ויציאה³⁶ כמו"כ הנש"ב ע"י נמשך השגה במדות שעיקר מקום משכן המדות הוא בלב³⁷ וזהו וידעת היום והשבת אל לבבך כי הוי' הוא אלקים³⁸ שנבין שה' הוא אלקי' כולא חד בלא פרודא³⁹ (בפ"א¹³ והשבת אל לבבך זהו ההשגה שבבינה דה' ואלקי' כו' ונמשך במדות להיות נודע בשערים בעלה⁴⁰ כל חד לפום מאי דמשער בלבי⁴¹) וזהו ותן בלבנו בינה להבין⁴² דכדי שימוש השגה למטה הוא ע"י ותן בלבינו בינה להבין, להבין דבר מתוך דבר⁴³, תוך דבר ממכ"ע ודבר סוכ"ע⁴⁴ ומתוך דבר יבין דבר (בפ"א¹³ בחי' סוכ"ע איך דאני הוי' לא שניתי³³ כו' ובד"כ ארץ הוא בחי' עלמא דאתגלי⁴⁵ ובינה הוא בחי'

(38) ואתחנן ד, לט.

(39) ראה זח"א יב, סע"א. זח"ב כו, ב. קסא, א. זח"ג רסד, א. וראה לקו"ת דרושים לש"ש סד, ג. סדור (עם דא"ח) קמב, ג. מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"א ע' קעה. ובהנסמן שם. סה"מ תרנ"ה (קה"ת, תשפ"ג) ס"ע שפו ואילך. תרנ"ז ס"ע מה ואילך.

(40) משלי לא, כג.

(41) ראה זח"א קג ריש ע"ב. תניא פמ"ד (סב, ב).

(42) נוסח ברכת אהבת עולם. וראה סה"מ תרס"ט (קה"ת, תשפ"ד) ע' שמט ואילך.

(43) ראה חגיגה יד, א. רש"י דברים א, יג. תניא פ"ג (ז, ב). אגה"ק סט"ו (קכד, רע"א). סה"מ תרכ"ט (קה"ת, תשנ"ב) ע' רטז. וראה לקו"ש (חל"ד) דברים תשמ"ח.

(44) ראה תו"א בראשית א, א. הוספות לפ' ויקהל קיג, ג. לקו"ת ואתחנן ו, ג. אוה"ת בראשית (ו) תתרכד, ב ואילך. ואתחנן (א) ע' קצג. סה"מ תרפ"ע ע' סח. ועוד.

(45) ראה זח"א יח, א. (סתרי תורה) קנב, א. קנח, ריש ע"ב. זח"ב כט, ב. תקו"ז בהקדמה א, סע"א ואילך. תניא פכ"ו (לג, א). ובכ"מ.

(30) ראה זח"א קכב, א ובנצוצי אורות שם. שערי אורה לר"י גיקטיליא ש"ב (ע' כט). ע"ח שער הנקודות (ש"ח) פ"ה. פע"ח שער חג הסוכות פ"ב. תו"א תצוה בהוספות קי, ב. אוה"ת ח"ש (א) קכו, ב. (ד) תשעח, א. ועוד.

(31) = שערי בינה. ראה ר"ה כא, ב. הקדמת פי' הראב"ד לס"י. שיעור קומה להרמ"ק סצ"ב. לקו"ת במדבר י, ד. סה"מ תרכ"ז ע' קמד. תרנ"ח ע' לט ואילך. תרע"ח ע' פו ואילך. תרח"צ ע' קסג ואילך. ד"ה ויזרע יצחק תשכ"ז ס"ד (סה"מ מלוקט ח"ה ע' עה) ואילך.

(32) = ג' שערי בינה. ראה ד"ה שופטים שנה זו (י"ל בקונטרס בפ"ע – קה"ת, תשפ"ד). וש"נ.

(33) מלאכי ג, ו. ראה לקו"ת אמור לא, א ואילך. אוה"ת ענינים ע' קל ואילך. ובכ"מ.

(34) ראה נוסח תפלת השחר. שלה"ה תולדות אדם ג, ב. מאמרי אדה"ז מארז"ל ע' שלו.

(35) תקו"ז בהקדמה (פתח אליהו) יז, א. (ושם: בינה ליבא ובה הלב מבין).

(36) ראה לקו"ת פ' ראה כו, א. אמרי בינה שער התפלין פקמ"ז יג [ככ] סע"ב ואילך. המשך תער"ב ח"א ע' רסג. ח"ב ס"ע אלא ואילך.

(37) ראה תניא פ"ט (יג, ב). ובכ"מ.

עלמדת"כ⁴⁶ וזהו ויתרון ארץ בכל) ויתרון דארץ הוא בכל, דבחי' דיבור הוא נפרד וכשמאיר בדיבור בחי' בכל זהו יתרון בארץ וכדי שיומשך זה הוא ע"י עיני כל אליך ישברו⁴⁷ כשיש בחי' כל מלמטלמ"ע וכמ"ש⁴⁸ לך הוי' הגדולה והגבו' כו' והו"ע לב רואה לב שמע לב מבינ⁴⁹, לב רואה בחי' שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה⁵⁰ לב שמע שמע ישראל⁵¹ כו' בחי' השגה והבנה⁵² והו"ע לב מבינ, וזהו כמו שנת"ל³⁶ ששער משמש כניסה ויציאה שע"י הנו"ן שערים הוא העלאת המדות וע"י נמשך מבינה למדות, וזהו שע"י בחי' עיני כל אליך ישברו נמשך בחי' יתרון ארץ בכל הוא (בפ"א¹³ וזהו כל הנקרא בשמי⁵³ שמי הוא בחי' מל⁵⁴ ובחי' כל שקוראת וממשיך בשמי הוא ע"י עיני כל אליך ישברו.)

ומלך לשדה נעבד, אי' במד"ר⁵⁵ מלך זה הקב"ה כמד"א⁵⁶ ה' מלך גאות לבש, שדה זה ציון כמד"א⁵⁷ ציון שדה תחרוש, נעבד כמד"א⁵⁸ ויניחיהו בג"ע לעבדה ולשמרה, ובוהר³ פי' מלך לשדה נעבד מלך עילאה מתחבר לשדה כד איהו נעבד כדין מלך עילאה מתחבר עמי' (בפ"א¹³ איהו שדה דא כריח שדה אשר ברכו⁵⁹) וצ"ל מאחר דיתרון ארץ בכל הוא מה שייך עוד מלך לשדה נעבד מה שייך עבודה. והענין דהנה כתי'⁵⁸ ויניחיהו בג"ע לעבדה ולשמרה, לעבדה רמ"ח מ"ע ולשמרה שס"ה מל"ת⁶⁰ עי"ז נמשך בחי' גבוה יותר מבחי' יתרון ארץ בכל, דבכל הוא בחי' עוה"ב⁶¹ וכמארוז⁶² שלשה הטעימן הקב"ה מעין עוה"ב אברהם דכתי' ביי⁶³ בכל יצחק מכל⁶⁴ יעקב כל⁶⁵, הרי בכל הוא בחי' עוה"ב, אך ע"י לעבדה ולשמרה רמ"ח מ"ע ושס"ה מל"ת הרי"ג תרי"ג מצות

-
46) ראה זח"א קנג, ב. קנד, א. קנח,	י"ל"ש קהלת ה, ח (רמז תתקעא).
א-ב. לקו"ת דרושים לסוכות עט, ד. דרושים	56) תהלים צג, א.
לשמע"צ פח, ד. ביאורו"ז להצ"צ ח"א ע' תקכ	57) ירמי' כו, יח. מיכה ג, יב.
ואילך. ועוד.	58) בראשית ב, טו. במדרשים שם ליתא פס' זה.
47) תהלים קמה, טו.	59) תולדות כז, כז.
48) דה"א כט, יא.	60) ראה זח"א כז, א. זח"ב קסה, ב. לקוטי
49) ראה קה"ר פ"א, טז (א). זח"ב קטז, סע"ב.	הש"ס להאריז"ל אבות פ"א מ"ב. מאמרי
50) ישע"י מ, כו.	אדהאמ"צ קונטרסים ע' שי. וש"נ.
51) ואתחנן ו, ד.	61) ראה תו"א תצוה פא, ב.
52) ראה זח"ג (אד"ר) קלח, ב. תו"א בראשית	62) ב"ב טז, סע"ב ואילך.
שם. סה"מ תקס"ג ח"ב ע' תרעז. מאמרי	63) ח"ש כד, א.
אדהאמ"צ ויקרא ח"ב ע' תשלו. וש"נ.	64) תולדות כז, לג.
53) ישע"י מג, ז.	65) וישלח לג, יא.
54) ראה פרס שעה"כ (שכ"ג) פכ"א	66) ראה תורת העולה לרמ"א (בשם הכתר
(מערכת שם). מאו"א אות ש סנ"ג (מערכת	תורה) ח"ג פל"ח (בהוצאת לבוב, תרי"ח – לב,
שם). ובכ"מ.	א). של"ה יתרו שטז, א בשם הקדמונים. מאו"א
55) ויק"ר פכ"ב, ב. קה"ר פ"ה, א (ח). וראה	

דאורייתא⁶⁷ וז' מצות דרבנן⁶⁸ תר"ך עמודי אור⁶⁹ דיפה שעה א' בתשו' ומע"ט בעה"ז מכל חיי עוה"ב⁷⁰ דתשו' ומע"ט בעוה"ז יפה מכל שהוא חיי עוה"ב⁷¹, (בפ"א⁷² והגם דבמ"א אי"י⁷³ דיפה שעה א' של קורת רוח כו' ג"ז אמת כו') דהנה אמרז"ל⁷⁴ ביו"ד נברא עוה"ב (בפ"א⁷⁵ ובה' נברא עוה"ז⁷⁶ בה' נברא עוה"ז הוא כמש"נ לעיל וביו"ד נברא עוה"ב) הנה יו"ד הוא בחי' חכ'⁷⁷ ונק' יו"ד שכולל ע"ס⁷⁸, והנה החכ' לגבי הא"ס אינו בערך כלל דאנת הוא חד ולא בחושבון⁷⁹ שאינו בחושבון יו"ד ספי' וכדי שיהי' בחי' חכ' מאוא"ס הוא ע"י צמצום עצום (בפ"א⁸⁰ ולכן הוא יו"ד נקודה חדא⁸¹) ובחי' זו היא מקור העוה"ב, אבל תרי"ג מצות דאורייתא וז"מ דרבנן הם תר"ך עמודי אור בחי' כתר בשלימות וזהו יפה שעה א' בתשו' ומע"ט מכל חיי עוה"ב אפי' ממקור עוה"ב, והגם דאמרז"ל⁸² יפה שעה א' של קורת רוח בעוה"ב מכל חיי עוה"ז ג"ז אמת דבעוה"ב הוא גילוי אור ובעוה"ז העלם והסתר, ובגילויים יפה שעה א' של קורת רוח בעוה"ב מכל חיי עוה"ז אבל בעצם יפה שעה א' בתשו' ומע"ט בעוה"ז מכל חיי עוה"ב, וזהו תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל⁸³, פי' כל הוא העמוד⁸⁴ המחבר געה"ע וגעה"ת⁸⁵ ומרוב כל דאף דנת' בספרי⁸⁶ שיש ב' מדרי' געה"ע וגעה"ת באמת יש כמה מדרי' דצדיקי

73 ראה זח"א לא, א. זח"ב (רע"מ) ככג, ב. זח"ג (אד"ז) רצ, ב. פרדס שער האותיות (שכ"ז) פי"ג. אגה"ת פי"ד (צד, ב).

74 ראה לקו"ת שה"ש כו, ד. מאמרי אדה"ז ענינים ר"ע מו. אוה"ת ענינים ע' קה. ועוד.

75 תקו"ז בהקדמה (פתח אליהו) יז, א. ראה בארוכה לקו"ת ואתחנן יא, סע"ד ואילך.

76 ראה זח"א ל, ב. זח"ג קצא, א. אגה"ת שם. ובכ"מ.

77 תבוא כח, מז. ראה תניא פכ"ו (לב, ב ואילך). מאמרי אדהאמ"צ נ"ך ע' כז ואילך. ובהנסמן שם. סה"מ תרכ"ט (קה"ת, תשנ"ב) ע' קפד.

78 ראה תו"א תצוה פא, ג. מג"א ק, סע"ב ואילך. סה"מ תרכ"ט שם.

79 ראה זח"ב ריא, א. תו"א מג"א שם. מאמרי אדהאמ"צ נ"ך ס"ע תעו ואילך. וש"נ.

80 ראה זח"א כז, א ובדרך אמת שם (אות א). וראה תו"א שמות מט, סע"א. לקו"ת בהר מא, סע"ב. מסעי צא, ב. מאמרי אדמו"ר הזקן כתובים ח"א ס"ע רא ואילך (ושם): „רק שבפרד"ס לא נזכר אלא ב' בחי' הללו". סה"מ צ"ה צ"א, א. ב. ועוד.

אות ת סנ"ו (מערכת תר"ך). תניא פנ"ג (עד, ב). אגה"ק סכ"ט (קנ, א). לקו"ת נשא כג, ג. בהעלותך לד, א. שה"ש ב, א. יב, ג. כב, ד. ועוד.

67 ראה מכות כג, סע"ב. כללי המצוות לר"י גייטליא מערכת שש מאות. אגה"ק שם (קמח, ב ואילך). לקו"ש חכ"ו ס"ע 424 ואילך. ובכ"מ.

68 ראה אגה"ק שם (קנ, א). סה"מ תש"ח ע' 165 בהע' (נדפס גם בלקו"ש חכ"א ע' 401). אג"ק כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח ח"ב ע' שכ. לקו"ש חכ"ט ע' 104 ואילך. וש"נ.

69 ראה רקאנטי עה"ת פ' לך לך (ד"ה תא חזי פקודי אורייתא). פרדס שער מהות והנהגה (ש"ח) פ"ג. לקו"ת ושער הפסוקים להאריז"ל חבקוק ג, ב. שער הכוונות דרושי ר"ה דרוש ו (בהוצאת ירושלים, תשמ"ח – ח"ב רמ, א). הנסמן במאמרי אדהאמ"צ ויקרא ח"ב ע' תסא. וראה אג"ק כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח ח"ד ע' צד.

70 אבות פ"ד, מ"ז.

71 אבות שם.

72 ראה מנחות כט, ב. ב"ר פי"ב, י. ובכ"מ.

אין להם מנוחה ילכו מחיל אל חיל⁸¹, וממילא יש ריבוי מדרי' ועמודי' המחברי' ועבודה בשמחה הוא טוב יותר מרב כל שלא יעשה המצוה בקרירות ע"צ ההרגל, כ"א בקבלת עול ושצריכין לעשות המצות ועושה, (בפ"א⁸² וענין עבודה בשמחה הו"ע רעותא דליבא⁸³ רצון פשוט דעונג שייך כשיש רצון אבל כשלא יש רצון אינו שייך עונג) וכמו עבודת שדה צריך יגיעה רבה זריעה חרישה וקצירה כמו"כ ענין המצות שע"י יומשך המשכת אלקות הוא יגיעה וזהו שדה נעבד וכדין מלכא עילאה אתחבר עמי, מלך עילאה הוא הברכה של המצוה דברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם אי' בסדר היום דמלך העולם הוא מדרי' החמישית, ומדרי' זו למע' מבחי' עוה"ב שהוא עולם ומלך העולם הוא למע' מעוה"ב, וזהו מלך לשדה נעבד הוא מדרי' יותר ממ"ש תחילה יתרון ארץ בכל היא שהוא בחי' עוה"ב שנק' ארץ וכמ"ש⁸⁴ אתהלך לפני ה' בארצות החיים והוא בחי' ארץ עילאה ויתרון יש בארץ זה על ארץ בחי' דיבור שהוא בחי' בכל, אבל מלך לשדה נעבד הוא מקור העוה"ב.

ובעבודה הנשמות יובן ב' בחי' אלו דיתרון ארץ בכל ומלך לשדה נעבד, דהנה או' בק"ש⁸⁵ שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד, ולכא' הול"ל יחיד⁸⁶ שמורה על אחדות יותר מאחד דאחד הוא אחד המנוי⁸⁷ וכמו שבטי ישראל היו י"ב וכתי"ב⁸⁸ שלחו מכם אחד, וכן בז' ימי בראשית כתי' יום אחד, וא"כ בק"ש שהו"ע יחוד אלקות הול"ל יחיד שמורה על אחדות יותר מאחד אלא מוכרח לומר שאחד מורה על אחדות יותר מיחיד, דיחיד הוא שא"ס הוא יחיד ומיוחד אבל העולם הוא נפרד, ואחד הוא כד אמליכתי⁸⁹ למע' ולמטה ולד' רוחות תו לא צריכתא דאף שנתהו' ז' רקיעים וארץ וד' רוחות העולם⁹⁰ מ"מ בטילים לא"ס אלופו ש"ע⁹¹, וזהו ההעלאה ואח"כ בשמו"ע רפאינו וברך עלינו בחי' השפעה גאולה ורפואה וברכה והו"ע רצו"ש ק"ש רצוא ושמו"ע שוב וזהו יתרון ארץ בכל דלמה נק' שמה ארץ שרצתה לעשות רצון קונו⁹² ומלך לשדה נעבד הוא דענין בריאה יש מאין אף שיש

להצ"צ שרש מצות התפלה פ"ח (קכד, א) ואילך.
סה"מ תרכ"ט (קה"ת, תשנ"ב) ע' לא. וש"נ.
(85) ראה חובת הלבבות שער היחוד פ"ח.
פרדס שער עצמות וכלים (ש"ד) פ"ה.
(86) מקץ מב, טז.
(87) בראשית א, ה.
(88) ראה ברכות יג, ב. אמרי בינה פתח השער בתחלתו.
(89) ראה שו"ע אדה"ז או"ח סס"א, ס"ו.
(90) ראה ב"ר פ"כ, ב. ובכ"מ.
(91) ב"ר פ"ה, ח. ראה מאמרי אדהאמ"צ נ"ך ע' תפו. וש"נ.

(81) תהלים פד, ח. ראה תרגום שם. ברכות סד, סע"א. לקוטי הש"ס להאריז"ל ברכות שם (ושם: „ת"ח"). של"ה בית חכמה (יז, א). עמה"מ שער דיקנא קדישא פ"ח (סא, ג). אגה"ק סי"ז (קכו, א). תו"א שמות שם. מג"א צח, ב (בשם לקוטי הש"ס). וראה לקו"ש חיד"ע 173 ואילך. חט"י ע' 137 ואילך.
(82) זח"א קי, א. ובכ"מ.
(83) תהלים קטז, ט.
(84) ראה תו"א וארא נה, ב ואילך. לקו"ת תזריע כג, ג. בלק ע, א ואילך. ואתחנן יא, ג. אמרי בינה שער הק"ש פ"ח (כ, א ואילך). סהמ"צ

בוה ג"כ שינויים גדולים וכמו יש שנה שהוא מברכת ויש שנה כו' וכת"י⁹² ויזרע יצחק בארץ ההיא וימצא מאה שערי' שהוא תוס' ורבוי ברכה שלא בערך (בפ"א¹³ וכמו שאמרז"ל⁹³ לע"ל עתידה חטה שתהי' כשתי כליות של שור הגדול) אבל מ"מ ה"ז חדוש הישנות, אבל על לע"ל כתי"י⁹⁴ אור חדש על ציון תאיר בחי' אור חדש לגמרי שלא הי' לעולמים, דמה שע"י הזריעה יצמח בתוס' ה"ז אינו דבר חדש והו"ע חדוש הישנות אבל לע"ל יהי' אור חדש לגמרי. (בפ"א¹³ וזהו כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה עומדים לפני⁹⁵ [נגלה כבוד ה' וראו כל בשר⁹⁶ כו' אשר עין בעין נראה אתה ה']⁹⁷) וזהו"ע נשמות החדשות שיהי' לע"ל⁹⁸ שלא היו לעולמי' כלל דיש דעה שלא היו כלולים באדה"ר דנשמות שהיו כלולי' באדה"ר הם אותן נשמות השייכים לבירורים אבל נשמות החדשות לא היו כלולים באדה"ר והם בחי' עטרותיהם בראשיהם⁹⁹ וזהו מלך לשדה נעבד מלך עילאה מתחבר עמי'. עוד פי' בזהר¹⁰⁰ מלך לשדה נעבד לגריעותא זימנין דמלכא לשדה נעבד בגין דאית שדה ואית שדה כמו שיש שדה בקדושה זממה שדה ותקחהו¹⁰¹ כריח שדה⁹⁹ כמו"כ יש שדה בלעו"ז וכמ"ש¹⁰² איש שדה ואמרז"ל¹⁰³ בא על נערה המאורסה שנא¹⁰⁴ בשדה מצאה, וצ"ל איך לומדי' מדכתי' שדה שבא כו' והענין דהנה כתי"י¹⁰⁵ ובשר בשדה טרפה לא תאכלו ולכא' הלא הוא לאו דטרפה והול"ל ובשר טרפה בשדה, אלא צ"ל שיש שדה שנק' שדה טרפה, דכמו שיש שדה בקדושה (בפ"א¹³ חקל תפוחין קדישין¹⁰⁶) זממה שדה ותקחהו כמו"כ יש בלעו"ז שדה טרפה, והענין דהנה בבחי' מל' כתי"י¹⁰⁷ כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך ידברו שהוא בחי' גבורות וצימצומים שיהי' בחי' יש ודבר נפרד אך עיקר הכוונה הוא שיהי' ביטול היש לאין ולא שיהי' מציאות היש ועל לעו"ז אי'

(100) ראה זהר שבהע" 3. סה"מ תקס"ב ח"א ע' עב. מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"ב ע' תרכד ואילך (וראה הנסמן שם בתחלת המאמר – ע' תרג). אוה"ת תולדות (א) קמב, ב ואילך.
(101) משלי לא, טז.
(102) תולדות כה, כז. ראה גם סה"מ תרס"ט (קה"ת, תשפ"ד) ע' שנג.
(103) ב"ב טז, ב. ב"ר פס"ג, יב.
(104) תצא כב, כז.
(105) משפטים כב, ל.
(106) ראה זח"א רכד, ב. פריס שעה"כ (שכ"ג) פכ"א (מערכת שדה). מאי"א אות ח סל"ד (מערכת חקל). אוה"ת נח (א) נח, א. תולדות (א) קמז, א. ויצא (א) רג, ב. ח"ש (ז) תשצט, ב.
(107) תהלים קמה, יא.

(92) תולדות כו, יב (ושם: „בארץ ההוא וימצא בשנה ההוא מאה שערים“).
(93) כתובות קיא, ב.
(94) נוסח ברכות ק"ש (נוסח אשכנז). ראה לקו"ת שה"ש ט, ב, כ. ב. סדור (עם דא"ח) סח, ריש ע"ב. אוה"ת שה"ש (ג) תתלד. סה"מ תרכ"ט ע' קט. וש"נ.
(95) ישע"י טו, כב.
(96) שם מ, ה.
(97) שלח יד, יד.
(98) ראה ס' הגלגולים פ"ז. לקו"ת צו ז, ג. וש"נ. מאמרי אדהאמ"צ דרושי חתונה ח"ב ע' תרלט ואילך. הנחות תקע"ז ע' קפ. וש"נ.
(99) ברכות יז, א. ראה אוה"ת דרושים לסוכות (ד) ע' א'תשנח.

בספרי¹⁰⁸ שהם מתדמין כקוף בפני אדם שע"י ריבוי הצמצומי נעשה מציאות היש לגמרי וכמ"ש פרעה¹⁰⁹ לי יאורי ואני עשיתינהו. וזהו בשר בשדה טרפה והעיקר קאי על תאוות איסר אך ריבוי תאוות היתר נק' ג"כ שדה טרפה ונמשך בק"נ ולפעמים בגקה"ט לגמרי ע"י נשגז¹¹⁰ ועי"ז גורם כביכול למע' גלות השכינה וכמו ושפחה כי תרוש גבירתה¹¹¹ וכמ"ש בנוסח סדר הנזיפה¹¹² שמוליק שפע הקדושה אל מקום הטינופת אשת הזמה¹¹³, וכמו בא נחש על חוה והטיל בה זוהמא¹¹⁴. וכמבואר במ"א¹¹⁵ על אדה"ר שהלך בהיכלות והביט כו' ונפל בתאוה עליהם, ואברהם ושרה תקנו את חטא עה"ד והעיקר שרה שנלקחה לבית פרעה ומנעה מלטמאה ועי"ז זכתה לחיין עילאין דשרה הוא ל' שררה¹¹⁶ בחי' מל'¹¹⁷ והנה דוד שהי' מרכבה לבחי' מל'²⁹ הי' בר נפלי¹¹⁸ ואדה"ר נתן לו במתנה ע' שנה אבל בעצם הי' בר נפלי דסיהרא לית לה מגרמי' כלום¹¹⁹, ושרה ע"י תיקון חטא עה"ד זכתה לחיין עילאין, ומספר ענין חיי שרה, זהו¹²⁰ מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים, מאה שנה הוא קוב"ה דאתכליל מאתר עילאה³, ועשרים שנה בחי' חו"ב, דהנה אנת הוא חד ולא בחושבן אנת הוא דאפיקת עשר תיקונין וקרינן ל' עשר ספירין⁷⁵, אנת הוא חד דכתר אינו בחשבון י"ס אבל הוא ממוצע בין מאציל לנאצלים¹²¹ וצ"ל כלול מעשר ועשר מעשר זהו מאה, ועשרי' הוא בחי' חו"ב דחכ' הוא ראשית הע"ס¹²²

מים רבים תרליו ע' קג הע' תט. וראה מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"ד ע' ארפא. וש"נ.

119 ראה זח"א לג, ב. רלו, סע"ב. רמט, ב. זח"ב רטו, א. זח"ג קיג, ב. תו"א יתרו סז, ג. אוה"ת וארא (א) ע' קלו. ועוד.

120 ראה ביאוה"ז לאדהאמ"צ ח"ש יב, סע"ב ואילך. קלא, ב ואילך.

121 ראה ע"ח שער דרושי אבי"ע (שמ"ב) פ"א. מאמרי אדהאמ"צ ויקרא ח"ב ע' תס. וש"נ.

122 ראה לקו"ת שה"ש כו, ד שמציין שם: „כ"ה בע"ח שער מוחין דצלם [שכ"ג] פ"ה [בדפוס שקלאב. בדפוא פ"א] בשם ספר יצירה וכ"כ עוד בשער כ"ה [שער דרושי הצלם] דרוש ה' וכ"כ הרמ"ז פ' ואתחנן בדף רס"ו [אוצ"ל רסה, ב. ד"ה אבל צריך] ועיין בזהר ויקרא ד"י סע"ב קדמאה י"ה וע' מק"מ שם. ובהערת כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח בסה"מ תש"ח ע' 112 מציין: „ראה ע"ח ש' דרושי אבי"ע [שמ"ב]

108 ראה זח"ב קמח, ב. מא"א אות ק ס"א. יהל אור ע' שנח.

109 יחזקאל כט, ג (ושם: „עשיתיני").

110 ראה סנהדרין פב, א.

111 משלי ל, כג (ושם: „תירש").

112 נדפס בסידור אדה"ז בסדר התרת נדרים.

113 ע"פ יחזקאל כג, מד.

114 שבת קמו, רע"א.

115 ראה תו"א בראשית ו, א. ובהנסמן בהמ"מ שם.

116 רש"י נח יא, כט. ראה רש"י לך יז, טו. ברכות יג, א. ב"ר פמ"ז, א.

117 ראה ל"ת להאריז"ל ח"ש כג, ב.

118 „ראה יל"ש [בראשית ה, א] רמז מ"א. זח"א נ"ה, א. צ"א, ב. קס"ח, א. (ועוד). מג"ע פ' ויצא. סהמ"צ להצ"צ מצות מינוי מלך. ולהעיר ג"כ מבמד"ר פ"ד י"ב. פדר"א פ"ט"ו – הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח בהמשך

ונק' ספירות ל' אבן¹²³ ספיר¹²⁴ לא כמו הנבראים שמסתירים על האור אבל הספירות הם ספירים ובהירים, ושבע שנה הוא ענין המחדש בטובו בכ"י תמיד מע"ב¹²⁵ כל הנחלים הולכי' אל הים¹²⁶, וזהו יתרון ארץ בכל הוא מלך לשדה נעבד, מלך לשדה נעבד מלך עילאה אתחבר לשדה זהו בחי' מאה שנה, ויתרון ארץ בכל הוא, בכל הוא בחי' עוה"ב וביו"ד נברא עוה"ב זהו"ע עשרי' שנה, וזהו שייכות פסוק זה לחיי שרה, אך כ"ז באצי' ועיקר הכוונה הוא שיומשך בבי"ע זהו שני חיי שרה והוא ע"י עבודה, דמאה הוא דאי' בזהר גבי קוב"ה דאתכליל מאתר עילאה סדכ"ס ברזא דמאה ברכא והו"ע חייב אדם לברך מאה ברכות בכ"י¹²⁷ וע"ז נמשך בחי' מאה שנה, ועשרי' ושבע הם כ"ז אותיות התורה, ויהיו חיי שרה שע"י התיקון זכתה לחיין עילאין מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים, אך עיקר הכוונה שיומשך בבי"ע זהו אומרו אח"כ שני חיי שרה.

פ"א. שער היחוד והאמונה פח"ט [פה, ב ואילך].
 תורה אור [צ, א] ושערי אורה [נד, א] רד"ה
 יביאו לבוש מלכות ועוד".
 (123) ראה פרדס שער המהות והנהגה פ"ב.
 לקו"ת אמור לו, ב. ביאורו"ז להצ"צ כרך א' ע'
 ע ואילך. פלח הרמון בראשית ע' סה.
 (124) ע"פ יחזקאל א, כו.
 (125) נוסח ברכת יוצר.
 (126) קהלת א, ז.
 (127) מנחות מג, ב.

לזכות
כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
מהרה יגלה אבי"ר

לז"נ הרה"ח הרה"ת ר' צבי הירש בן הרה"ח ר' בן ציון ע"ה
נלב"ע ז"ך אלול ה'תש"מ
ומרת רבקה בת הרה"ח ר' צבי ע"ה
נלב"ע כ"ט תמוז ה'תשס"ב
שפריצער

נתרם ע"י בניהם – יבלח"ט – הרה"ת ר' שמואל
והרה"ת ר' יעקב מרדכי שיחיו
שפריצער

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!